

MÄÄRUS

Ida-Virumaa väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate investeeringute toetamise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Üldsätted

(1) Määrusega kehtestatakse *ÜSS2021_2027* § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027“ prioriteetse suuna „Õiglane üleminek“ erieesmärgi „Võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja Pariisi kokkuleppe alusel 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, tööhõivealaste, majanduslike ja keskkonnamõjudega“ tegevussuuna „Majandus ja töäjõud“ meetme nr 21.6.1.5 „VKEde investeeringutoetus“ sekkumise „Ida-Virumaa VKEde investeeringute, toote- ja protsessiarenduse toetamine“ elluviimiseks toetuse andmise tingimused ja kord.

(2) Toetuse andmise sihtpiirkond on Ida-Viru maakond.

(3) Määruse alusel toetuse taotlemisele, taotleja ja taotluse kohta esitatud nõuetele, taotluse menetlemisele, rahuldamisele ja rahuldamata jätmisele, taotluse rahuldamise otsuse muutmisele ja kehtetuks tunnistamisele, kulude abikõlblikkusele, toetuse maksmisele, selle tagasinõudmisele, toetusest teavitamisele ja aruandlusele, toetuse saaja kohustuste osas ja kõiges muus määruses toodule kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) käesolevas määruses toodud erisustega.

(4) Määruse alusel toetuse taotlemise, määramise, kasutamise ja tagasinõudmisega seotud teavet ja dokumente esitatakse ning taotlus- ja aruandevormid ja juhised tehakse kättesaadavaks *ÜSS2021_2027* § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonna (edaspidi *e-toetuse keskkond*) kaudu. Kui selles keskkonnas ei ole vastava dokumendiliigi esitamist ette nähtud, esitatakse dokument elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna.

(5) Määruse alusel ei anta toetust:

1) raskustes olevale ettevõtjale Euroopa Komisjoni määruse (EL) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku

sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *üldine grupierandi määrus*) artikli 2 punkti 18 tähenduses;

2) üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5 ja artiklis 13 sätestatud juhtudel;

3) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*) artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231/1, 30.06.2021, lk 1–20) artiklis 9 sätestatud juhtudel.

§ 2. Riigiabi

(1) Määrusega antakse toetust vähese tähtsusega abina konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses või grupierandiga hõlmatud riigiabina konkurentsiseaduse § 34² lõike 1 tähenduses järgmiselt:

1) paragrahvi 6 lõike 3 punktis 1 sätestatud tegevuseks antav toetus on investeringuteks ette nähtud regionaalabi üldise grupierandi määruse artikli 14 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud, või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

2) paragrahvi 6 lõike 3 punktis 2 sätestatud tegevuseks antav toetus on teadus- ja arendustegevuse (edaspidi *TA tegevus*) projektidele antav abi üldise grupierandi määruse artikli 25 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud, või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

3) paragrahvi 6 lõike 3 punktis 3 sätestatud tegevuseks antav toetus on mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi *VKE*) antav innovatsiooniabi üldise grupierandi määruse artikli 28 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud, või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

4) paragrahvi 6 lõike 3 punktis 4 sätestatud tegevuseks antav toetus on VKEdele protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 29 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud, või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

5) paragrahvi 6 lõike 3 punktides 5 ja 6 sätestatud tegevusteks antav toetus on vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(2) Kui toetus on VTA määruse tähenduses vähese tähtsusega abi, ei tohi abi saajale jooksva majandusaasta ja kahe sellele eelnenud majandusaasta jooksul nimetatud määruse kohaselt antud vähese tähtsusega abi koos taotletava toetusega ületada 200 000 eurot.

(3) Vähese tähtsusega abi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid. Vähese tähtsusega abi suuruse arvutamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

§ 3. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) „ei kahjusta oluliselt“ on põhimõte, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgile;
- 2) immateriaalne vara on immateriaalne vara üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 30 tähenduses;
- 3) keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, mis vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 1 sätestatud kriteeriumitele;
- 4) kliimakindluse tagamine on protsess, mille eesmärk on vältida taristu vastuvõtlikkust võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, tagades, et järgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ja et projektist tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste tase on kooskõlas Euroopa Liidu 2050. aastaks saavutatava kliimanetraalsuse eesmärgiga;
- 5) materiaalne vara on materiaalne vara üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 29 tähenduses;
- 6) mikroettevõtja on ettevõtja, mis vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 3 sätestatud kriteeriumitele;
- 7) projektiplaan on ettevõtja koostatud ja tema tegutsemist või laienemist mõjutava tegevuse, eesmärgi ja nende täitmiseks vajalike vahendite detailne kirjeldus;
- 8) tootearendus on TA tegevus üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 86 tähenduses;
- 9) turutingimused on reaalturutingimused üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 89 tähenduses;
- 10) võrk on elektri-, vee- ja kanalisatsiooni-, gaasi-, kaugkütte-, kaugjahutus- või sidevõrk;
- 11) võrguga liitumine on uue paigaldise ühendamine võrguga liitumispunktis või liitumistingimuste muutmise;
- 12) väikeettevõtja on ettevõtja, mis vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 2 sätestatud kriteeriumitele.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on toetada Ida-Viru maakonna majanduse mitmekesisustumist ja ettevõtjate konkurentsivõime kasvu, kõrgemat lisandväärtust ning uusi töökohti loovate VKEde investeeringute kaudu. Uus töökoht on projekti elluviimise tulemusena ettevõttes või üksuses, mille raames projekti ellu viiakse, loodav täistööajaga töökoht, mille töö tegemise koht asub Ida-Viru maakonnas.

(2) Toetuse andmine panustab järgmiste väljundnäitajate saavutamisse:

- 1) toetatavad ettevõtjad;
- 2) toetustega toetatavad ettevõtjad.

(3) Toetuse andmine panustab järgmiste tulemusnäitajate saavutamisse:

- 1) toote- või protsessiinnovatsiooni kasutusele võtavad VKEd;
- 2) turundus- või organisatsiooniinnovatsiooni kasutusele võtavad väike- ja keskmise suurusega ettevõtjad.

(4) Toetus on suunatud Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukavas 2021–2035 nimetatud eesmärkide täitmisele ning panustab Eesti pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035” (edaspidi „Eesti 2035”) aluspõhimõtete hoidmisse ja sihi „Eesti

majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik” alamsihi „Eesti majandus on tugev” saavutamisse.

(5) „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmiseks ja sihtide saavutamiseks tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust, keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel mõõdetakse toetuse andmisel järgmiste näitajatega:

- 1) hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik;
- 2) soolise võrdõiguslikkuse indeks;
- 3) ligipääsetavuse näitaja;
- 4) väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest;
- 5) ressursitootlikkus.

(6) Toetatavates projektides arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ET L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 toodud horisontaalseid põhimõtteid.

§ 5. Rakendusüksus ja rakendusasutus

(1) Rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Rakendusüksus on Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, mille tegevus panustab §-s 4 nimetatud eesmärgi ja tulemuste saavutamisse.

(2) Toetatakse üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 49 tähenduses uue ettevõtte või üksuse rajamist, uue toote tootmist või teenuse osutamist, tootmisvõimsuse suurendamist või olemasoleva ettevõtja kogu tootmisprotsessi täielikku ümberkorraldamist.

(3) Toetatakse järgmisi tegevusi, mis on vajalikud lõikes 2 sätestatud tegevuse elluviimiseks:

- 1) masinate ja seadmete ning nende kasutamiseks vajamineva immateriaalse vara ostmine;
- 2) tootearendus;
- 3) punktis 2 nimetatud toetatud tegevuse tulemusel valminud intellektuaalomandi esmakaitse taotlemine;
- 4) ettevõtja toote või teenusega seotud protsesside arendus;
- 5) punktis 1 toodud tegevusega seotud olemasoleva või rajatava võrguühenduse projekteerimine ja väljaehitamine;
- 6) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ja kliimakindluse tagamise hinnangu koostamine.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblikud on § 6 lõike 3 punktis 1 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud järgmised kulud, mis vastavad üldise grupierandi määruse artikli 14 lõigetele 6 ja 8:

- 1) materiaalse vara turutingimustel omandamise või rentimise kulu;
- 2) immateriaalse vara turutingimustel omandamise kulu.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud vara seadistamise, transpordi- ja transportimiseks vajalik varakindlustuse kulu on abikõlblik juhul, kui see sisaldub vara soetusmaksumuses.

(3) Lõike 1 punktis 1 sätestatud kulu on abikõlblik, kui toetuse saaja on vara omanik või rentnik projekti abikõlblikkuse perioodil ja vähemalt kolme aasta jooksul projekti lõppmakse tegemisest.

(4) Abikõlblikud on § 6 lõike 3 punktis 2 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud järgmised kulud:

- 1) projektiga seotud personalikulud vastavalt ühendmääruse § 16 lõike 1 punktides 1, 4, 5 ja 6 ja üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 3 punktis a sätestatule;
- 2) turutingimustel ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste kulud;
- 3) projekti abikõlblikkuse perioodil soetatud vahendite ja seadmete kulud vastavalt üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 3 punktis b sätestatule;
- 4) materjalide ja tarvikute kulud.

(5) Abikõlblik on § 6 lõike 3 punktis 3 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajaliku patendi ja muu immateriaalse vara, välja arvatud kaubamärk, omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulu.

(6) Abikõlblikud on § 6 lõike 3 punktis 4 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud järgmised kulud:

- 1) protsessiarenduse nõustamisteenuse sisseostmise kulu;
- 2) töökorralduse parendamiseks vajaliku immateriaalse vara ostmise ning arendamise ja juurutamisega seotud sisseostetud teenuse kulu.

(7) Abikõlblikud on § 6 lõike 3 punktis 5 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud järgmised kulud:

- 1) võrguettevõtja võetav liitumistasu võrguga ühendamise eest;
- 2) võrguettevõtja võetav tasu tarbimis- või tootmistingimuste muutmise eest.

(8) Abikõlblik on § 6 lõike 3 punktis 6 nimetatud hinnangute koostamise kulu.

(9) Abikõlbmatud on:

- 1) kinnisasja omandamise kulu;
- 2) riiklik maks ja riigilõiv, välja arvatud töötaja töötasuga seotud maks ja makse;
- 3) liiklusseaduse § 2 punktis 34 sätestatud liikurmasina soetamise kulu;
- 4) liiklusvahendi soetamise kulu;
- 5) käibemaks;
- 6) tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 sätestatud seotud isikute vahel tehtud tehingute kulu;
- 7) ühendmääruse § 16 lõike 1 punktides 2, 3 ja 7 sätestatud personalikulud.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses märgitud hilisemast kuupäevast ning lõppeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid hiljemalt 31. augustil 2026.

(3) Projekti abikõlblikkuse periood kestab maksimaalselt 36 kuud.

(4) Projekti abikõlblikkuse periood peab algama ühe aasta jooksul taotluse rakendusüksusele esitamisest.

(5) Juhul kui kliimakindluse tagamise ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ hinnangu koostamisega on alustatud enne taotluse esitamist, sätestab rakendusüksus taotleja soovil taotluse rahuldamise otsuses nimetatud kulude osas taotluse esitamise kuupäevast kuni 12 kuud varasema projekti abikõlblikkuse perioodi alguskuupäeva.

(6) Taotleja ei tohi alustada projektiga seotud tegevust ega võtta kohustusi nimetatud tegevuse täitmiseks enne taotluse esitamist rakendusüksusele, välja arvatud kliimakindluse tagamise ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ hinnangu koostamine.

(7) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist, ületades lõikes 3 märgitud perioodi, mõjuval põhjusel ja tingimusel et saavutatav tulemus seondub jätkuvalt meetme eesmärkidega ja projektiga. Abikõlblikkuse perioodi pikendamisel võib tegevused ellu viia lõikes 3 sätestatust pikema perioodi jooksul, kuid hiljemalt 31. augustil 2026.

(8) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuses ja lõppmakse tegemist toetuse saajale.

§ 9. Toetuse piirmäär ja osakaal abikõlblikest kuludest

(1) Toetuse minimaalne summa ühe projekti kohta on vähemalt 30 000 eurot ning maksimaalne summa 500 000 eurot.

(2) Paragrahvi 6 lõike 3 punktides 1 ja 2 toodud tegevuste osas on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest:

- 1) 45 protsenti mikro- ja väikeettevõtja korral;
- 2) 35 protsenti keskmise suurusega ettevõtja korral.

(3) Paragrahvi 6 lõike 3 punktides 3 ja 4 toodud tegevuste osas on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest 50 protsenti.

(4) Paragrahvi 6 lõike 3 punktides 5 ja 6 toodud tegevuste osas on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest 80 protsenti.

(5) Omafinantseeringuna ei käsitata projektile või projekti tegevusele riigieelarvest või muust avaliku sektori või välisvahendist eraldatud või taotlejale teises projektis makstud toetust.

3. peatükk

Nõuded taotlejale ning taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Taotleja on Eesti äriregistrisse kantud äriühing, kes on VKE ja kelle tegevusala või projekti, millele toetust taotletakse, tegevusala vastab justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisas 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)” sätestatud järgmistele jagudele:

- 1) C jagu – töötlev tööstus, välja arvatud alajagu 102 kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine, 12 tubakatoodete tootmine, 19 koksi ja puhastatud naftatoodete tootmine, 2060 keemilise kiu tootmine, 2410 raua, terase ja ferrosulamite tootmine, 242 terastorude, -õõnesprofiilide jms -toruliitmike tootmine, 243 muude terase esmatöötlustoodete tootmine, 2446 tuumkütuse töötlemine, 2452 terasevalu, 2591 terasvaatide jms mahutite tootmine, 2893 toiduaine-, joogi- ja tubakatööstusmasinate tootmise alla kuuluv tubakatööstusmasinate tootmise tegevusala ja 301 laeva- ja paadiehitus;
- 2) D jagu – elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine, välja arvatud 35111 elektrienergia tootmine mittetaastuvast energiaallikast;
- 3) E jagu – osa 383 materjalide taaskasutusele võtmine;
- 4) I jagu – majutus ja toitlustus;
- 5) J jagu – info ja side;
- 6) M jagu – kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus.

(2) Taotleja üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- ega pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele ja sisaldama järgmisi andmeid ning kinnitusi:

- 1) taotleja nimi ja suurus, projekti kirjeldus, abikõlblikkuse perioodi algus- ja lõppkuupäev, kulude loetelu, projekti elluviimise koht;
- 2) nõutavas suuruses omafinantseering nende abikõlblike kulude katteks, mida toetuse arvelt ei kaeta;
- 3) hinnang projekti vastavuse kohta põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“;
- 4) paragrahvi 14 kohaselt läbitud eelnõustamise tulemusena positiivse hinnangu saanud projektiplaan;
- 5) paragrahvi 4 lõikes 5 toodud näitajatesse panustavad ja „Eesti 2035-s“ kinnitatud strateegiliste sihtide ja aluspõhimõtete saavutamisele kaasaaitavad tegevused, kui projektil on tuvastatud nendega puutumus;
- 6) taotleja jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelnenud kvartali seisuga;
- 7) taotluse esitamisele eelnenud majandusaasta aruanne, kui see ei ole äriregistrist kättesaadav;
- 8) taotleja kontserni kuuluvuse korral emaettevõtja või kontserni viimase kinnitatud majandusaasta aruande koopia, kui aruanne ei ole äriregistrist kättesaadav;
- 9) taotleja kontserni kuuluvuse korral taotleja kontserni liikmete skeem ja konsolideeritud majandusnäitajad;
- 10) taotleja äriplaan;
- 11) projekti eelarve aluseks olevad kalkulatsioonid;
- 12) taotleja majandusnäitajate prognoos projekti abikõlblikkuse perioodil ja projekti lõpetamise aastale järgneva kolme aasta kohta, milles peab sisalduma vähemalt müügitulu, ekspordi

osakaal müügitulus, ärikasum või kahjum, kulum, töötajate keskmine arv ja tööjõukulude summa;

13) teave selle kohta, kui taotleja on projektile või projekti tegevusele taotlenud toetust samal ajal riigieelarvest või muust avaliku sektori, Euroopa Liidu või muust välisvahendist;

14) taotleja kinnitus, et kahe aasta jooksul enne taotluse esitamist ei ole toimunud ümberpaigutamist üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 61a tähenduses ettevõtjasse, kuhu tehakse toetusest investering, ning taotleja kohustub nimetatud ümberpaigutamist mitte tegema kahe aasta jooksul nimetatud investeeringu tegemisest;

15) dokumendid, mis kinnitavad taotleja kinnistu, millele tarnitavate seadmete ostuks toetust taotletakse, omandi- või kasutusõigust või andmed, et taotleja on sõlminud vähemalt kirjaliku eelkokkuleppe kinnistu omanikuga kinnistu omandamiseks või rentimiseks projekti abikõlblikkuse perioodil ja vähemalt kolme aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates;

16) taotleja kinnitus enda vastavuse kohta §-s 10 toodud nõuetele;

17) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;

18) kinnitus, et projekti elluviimisel ei riivata Euroopa Liidu põhiõiguste hartas toodud põhiõiguseid;

19) kinnitus, et projekt vastab asjakohastele Euroopa Liidu ja riiklikele keskkonnavalastele õigusaktidele.

(2) Lõike 1 punktis 3 sätestatud hinnangu koostamisel lähtub taotleja rakendusüksuse veebilehel avaldatud juhendist, mis põhineb Euroopa Komisjoni teatisel 2021/C 58/01 „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusraha puhul“ (ELT C 58, 18.02.2021, lk 1–30).

(3) Lõike 1 punktis 11 sätestatud kalkulatsioonid esitatakse koos selgituste ning põhjendustega, kui võrd taotletav toetussumma mõjutab projektiga kavandatavate tegevuste elluviimise tõenäosust, ulatust ja kiirust ning omafinantseeringu mahtu.

4. peatükk **Toetuse taotlemine**

§ 12. Taotlemise avamine

(1) Toetuste taotlemise eelarve ja ajakava kinnitab rakendusasutus.

(2) Taotluste vastuvõtmise algamisest ja taotluste rahastamise eelarvest teavitab rakendusüksus oma veebilehel vähemalt 30 kalendripäeva enne taotluste vastuvõtmise algamise kuupäeva.

§ 13. Toetuse taotlemine

(1) Taotlemine toimub jooksvalt.

(2) Hetkest, mil menetluses olevate taotlustega, mille suhtes ei ole veel rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust tehtud, taotletav toetuste summa võrdsustub rahastamise eelarve vaba jäägiga, peatab rakendusüksus taotluste vastuvõtmise ja menetluses olevaid taotlusi menetletakse nende esitamise järjekorras.

§ 14. Eelnõustamine

(1) Toetuse taotlemisele eelneb eelnõustamine, mille käigus rakendusüksus selgitab toetuse andmise aluseid, juhib tähelepanu kavandatava projekti võimalikele puudustele, annab soovitusi ja teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks ning annab projektiplaanile eelhinnangu.

(2) Taotleja esitab eelnõustamiseks e-kirja teel rakendusüksuse etteantud vormil projektiplaani, mis sisaldab järgmisi andmeid:

1) taotleja strateegiline eesmärk;

2) projekti tegevuste kirjeldus, sealhulgas arendatava toote, teenuse, protsessi või tehnoloogia uudsus, innovatiivsus ning turuanalüüsi hõlmav kirjeldus, kui projekt hõlmab TA tegevusi;

3) projekti tegevuste ajakava;

4) projekti tegevuste oodatavad tulemused lähtuvalt §-st 4 ja finantsprognoos;

5) projekti tegevuse eelarve ja rahastamisallikas;

6) ülevaade projekti tegevuste eest vastutava meeskonna varasemast kogemusest ning kompetentsist;

7) projekti tegevuste oodatav pikaajaline ja strateegiline mõju taotleja äritegevusele;

8) dokumendid, mis tõendavad, et projekti puhul on tagatud projekti kliimakindluse tagamise hinnangu koostamine ja vastavus põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“ või teavitus dokumentatsiooni esitamise ajast.

(3) Kui taotlejal puudub lõike 2 punktis 8 sätestatud hinnangu koostamise kohustus, kinnitab taotleja, et projekt vastab kliimakindluse tagamise nõudele ja põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“.

(4) Rakendusüksus annab projektiplaanile positiivse hinnangu, kui projektiplaanis on kajastatud lõikes 2 sätestatud informatsioon ja see vastab §-s 4 sätestatud eesmärkidele ning tulemus- ja väljundnäitajatele.

(5) Positiivne eelhinnang ei ole rakendusüksusele taotluse hindamisel siduv.

5. peatükk Taotluste menetlemine

§ 15. Taotluse menetlemine

(1) Taotleja võib taotleda käesoleva määruse alusel toetust rohkem kui ühele projektile, tingimusel et taotleja eelnev projekt on lõppenud.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on 45 tööpäeva taotluse esitamisest rakendusüksusele.

(3) Taotluse menetlemise aega võib pikendada ühendmääruse § 6 lõikes 2 nimetatud juhul kuni kümme tööpäeva.

(4) Rakendusüksus võib taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus hinnata põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ning kliimakindluse tagamise hinnangute ning esitatud dokumentide vastavust § 11 lõikes 2 toodud teatisele, kaasates selleks vajaduse korral eksperte.

(5) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole lõike 3 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(6) Taotlejale ja toetuse saajale saadetakse tema taotluse kohta tehtud otsus kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest.

§ 16. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks, kui taotleja ja taotlus vastavad määruse nõuetele.

(2) Kui rakendusüksus ei tunnista taotlejat või taotlust nõuetele vastavaks, siis teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

§ 17. Projektide hindamine, valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Kui taotleja ja taotlus on tunnistatud nõuetele vastavaks, hinnatakse projekti vastavalt valikumetoodikale, mille koostab rakendusüksus, lähtudes lõikes 5 toodud valikukriteeriumitest ning mis kooskõlastatakse rakendusametusega. Valikumetoodika tehakse kättesaadavaks enne taotlemise avamist rakendusüksuse veebilehel.

(2) Rakendusüksusel on õigus moodustada projektide hindamiseks nõuandvaid valikukomisjone ning kaasata sõltumatuid lisaeksperte. Valikukomisjonide moodustamine ja koosseis kooskõlastatakse rakendusametusega.

(3) Kui taotluse hindamisel avastatakse puudusi või vajatakse taotluse hindamiseks lisainfot, teavitab rakendusüksus sellest viivitamata taotlejat ja määrab lisainformatsiooni esitamiseks kuni kümne tööpäeva pikkuse tähtaja, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(4) Taotlust hinnatakse iga lõikes 5 sätestatud valikukriteeriumi alusel skaalal 0–4 ning taotluse koondhinne moodustub valikukriteeriumite hinnete kaalutud keskmisest.

(5) Taotluse valikukriteeriumid ja nende osakaalud on järgmised:

1) projekti mõju määruse ja meetme eesmärkide ning tulemuste saavutamisele, mille raames hinnatakse projekti panust toetuse andmise eesmärkide ja tulemuste täitmisel ning projekti mõju ettevõtja majandustulemustele – osakaal koondhindest 40 protsenti;

2) projekti kvaliteet, milles hinnatakse projekti ja selle tegevuste põhjendatust, sekkumisloogika arusaadavust, tegevuste omavahelisi seoseid, ajakava realistlikkust ning projekti kuluefektiivsust – osakaal koondhindest 25 protsenti;

3) taotleja võime projekti ellu viia, milles hinnatakse taotleja varasemat investeringute elluviimise kogemust, tehnilisi ja kvalifikatsioonipõhiseid eeldusi, finantsvõimet ning riskide juhtimise oskust – osakaal koondhindest 30 protsenti;

4) projekti panus „Eesti 2035“ elluviimisele ja horisontaalsete põhimõtete tagamisele, milles hinnatakse taotleja panust § 4 lõikes 5 toodud näitajate saavutamisele – osakaal koondhindest viis protsenti.

§ 18. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Rahuldatakse taotlus, mis vastab kõikidele järgmistele nõuetele:

1) taotleja ja taotlus vastavad määruse nõuetele;

- 2) on saanud § 17 lõikes 5 sätestatud valikukriteeriumite koondhindeks vähemalt 2,50;
- 3) ei ole ühegi § 17 lõikes 5 sätestatud valikukriteeriumi eest saanud hindeks vähem kui 2,0;
- 4) rahastamise summa ei ületa taotluste rahastamise eelarve vaba jääki.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) projekti elluviimise tingimused;
- 2) aruandluse perioodid, aruannete esitamise tähtajad ja kord.

§ 19. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse võib osaliselt rahuldada vastavalt ühendmääruse § 9 lõikele 1 ning tingimusel, et taotleja on nõus rakendusüksuse ettepanekuga taotletud toetuse summa vähendamiseks või projektis kavandatud tegevuse muutmiselega. Kui taotleja ei ole selle ettepanekuga nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(2) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Õigus toetuse maksetele tekib pärast kõrvaltingimuse täitmist. Kui rakendusüksusel ei ole võimalik nimetatut tuvastada infosüsteemist, esitab vastava teabe toetuse saaja.

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti abikõlblikkuse perioodil.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse saamist.

(3) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks kui:

1) toetuse saaja ei täida määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel; 2) projekti tegevusi ei ole võimalik lõpetada hiljemalt 31. augustil 2026.

6. peatükk

Toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

Toetuse saaja peab tagama, et toetuse abil soetatud materiaalse vara asendamisel sama funktsiooni täitva materiaalse varaga säilib toetuse saaja majandustegevus selle vara abil vähemalt kolme aasta jooksul lõppmakse tegemisest.

§ 23. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) teha kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid;
- 2) kontrollida toetuse ning omafinantseeringu kasutamist;
- 3) nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist;
- 4) peatada toetuse maksed kuni tagasinõutava summa lõpliku tagasimaksmiseni;
- 5) peatada või lõpetada toetuse maksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 6) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on selliselt halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud.

(2) Rakendusüksus kohustub:

- 1) tegema taotlus- ja aruandevormid ning juhendmaterjalid taotlejale ja toetuse saajale oma veebilehel kättesaadavaks;
- 2) teavitama toetuse saajat viivitamata toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
- 3) edastama taotluse kohta tehtud otsused taotlejale viivitamata pärast otsuse tegemist;
- 4) pärast toetuse rahuldamise otsuse tegemist avaldama Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel toetuse saaja nime, toetust saava projekti nime, toetuse summa, projekti kogumahu, projekti eesmärgi ja kestuse;
- 5) mitte avaldama taotluse menetlemise käigus saadud teavet ega dokumente, välja arvatud punkti 4 kohaselt avaldamisele kuuluv teave;
- 6) säilitama toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat alates viimasest taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

7. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

§ 24. Aruannete esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab projekti vahe- ja lõpparuanded rakendusüksusele toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tähtajal.
- (2) Toetuse saaja esitab projekti vahearuarandeid projekti abikõlblikkuse perioodil iga kuue kuu järel. Projekti lõpparuande esitab toetuse saaja kahe kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.
- (3) Vahearuanne sisaldab projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut projekti edenemise kohta vastaval aruandlusperioodil.
- (4) Lõpparuanne sisaldab kogu projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut abikõlblikkuse perioodil tehtud edusammude ja tulemuste saavutamise kohta ning teavet horisontaalsete põhimõtete ja „Eesti 2035“ põhimõtetele ja näitajatesse panustamise kohta.
- (5) Rakendusüksus kinnitab projekti aruande või kui aruanne ei vasta nõuetele, lükkab selle tagasi 30 tööpäeva jooksul selle saamisest arvates.
- (6) Toetuse saaja esitab projekti elluviimise järgse aruande rakendusüksuse nõudmisel. Rakendusüksusel on õigus nõuda nimetatud aruande esitamist kolme aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

§ 25. Toetuse maksmise tingimused

- (1) Toetust makstakse toetuse saajale ühendmääruse § 27 lõike 1 punkti 1 kohaselt või otse tarnijale või töövõtjale vastavalt ühendmääruse § 27 lõikele 2 ja taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel tegelike kulude alusel.
- (2) Kui toetus on vähese tähtsusega abi ning projekti kogumaksumus ei ületa 200 000 eurot, hüvitatakse projekti kaudsed kulud ühendmääruse § 21 lõikes 1 viidatud ühtse määra alusel arvutatuna viis protsenti otsestest abikõlblikest kuludest.
- (3) Abikõlblike kulude ning omafinantseeringu tõendamisel arvestatakse ainult raamatupidamise algdokumentide alusel ja pangatülekandega tasutud kulusid, välja arvatud § 7 lõike 4 punktis 3 sätestatud kulu osas.
- (4) Makse saamiseks nõutud dokumendid ja tõendid esitatakse mitte tihedamini kui kord kvartalis ning kuludokumendi abikõlblike kulude summa peab olema ilma käibemaksuta vähemalt 100 eurot.
- (5) Rakendusüksus menetleb maksetaotlust kuni 30 tööpäeva.

8. peatükk Finantskorrektsioonid ja vaided

§ 26. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse vastavalt ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatule.

§ 27. Vaide esitamine

- (1) Rakendusüksuse toimingu või otsuse vaidlustamisel tuleb enne halduskohtule kaebuse esitamist läbida vaidemenetlus vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 31.
- (2) Rakendusüksuse tehtud otsuse või toimingu peale esitatud vaide lahendab rakendusüksus, välja arvatud toetuse taotlemisega seotud otsuse peale esitatud vaide korral, mille lahendab rakendusamet. Kui rakendusüksuse otsuse peale esitatud vaide lahendab rakendusamet, esitatakse vaide rakendusüksuse kaudu rakendusametusele.

Kristjan Järvan
Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainminister

Ahti Kuningas
Kantsler